

Posudek konzultantky
na rigorózní práci Mgr. Martina Svatoše
„Objektivní arbitrabilita v mezinárodní obchodní arbitráži“

Rigorózní práce je věnována tématu, které je v české literatuře stále ještě tématem spíše okrajovým. Práci, která se do hloubky věnuje rozboru teorie i řady rozhodnutí, zejména také zahraničních, jsem proto velice přivítala. Autor uvádí, že objektivní arbitrabilita, kterou chápe jako „objektivní vlastnost sporu určující, zda může být konkrétní spor na základě rozhodčí smlouvy podřízen rozhodčímu řízení“, je uhlým kamenem celého systému mezinárodních obchodních arbitráží – musím dodat, že je zásadní otázkou i pro vnitrostátní rozhodčí řízení. Rigorózní práce sice tématicky pokračuje v tom, co si vytýčila autorova práce diplomová, je však odlišně koncipována a podstatně přepracována, jsou zde zcela nové partie a nové zdroje, z nichž autor čerpal.

Rigorózní práce je přehledná a logicky strukturovaná. Práce sestává ze čtyř částí, dále podrobně vnitřně rozčleněných, z nichž první je Úvodem a poslední je Závěrem. K práci je připojen bohatý seznam literatury, jak české, tak zejména zahraniční, dále jsou zde výtahy z řady právních předpisů, které se arbitrabilitou zabývají. Vzorek států, které si autor vybral ke komparaci, je zvolen velice šťastně, čerpání ze zahraničních pramenů však vyžadovalo znalost nejen angličtiny, ale i francouzštiny a němčiny, v tom je práce dost výjimečná a o to více přínosná pro českou literaturu, která v oblasti rozhodčího řízení příliš výrazně na zahraniční literaturu nenavazuje.

Po Úvodu se autor ve druhé kapitole zabývá obecně definicí pojmu arbitrabilita, jejím rozčleněním a přístupy k této otázce ve srovnávacím pohledu. Ke s. 20-21: k českému pojetí arbitrability se autor staví dost kriticky, to mu nevyčítám, nezdá se mi však, že lze hovořit o specificky českém přístupu a sjednotit všechny názory pod jednoho společného jmenovatele. Na s. 32 mi není jasné, k čemu se vztahuje argument určení rozhodného práva – k přípustnosti rozhodčí smlouvy, nebo k meritu sporu? O tom by se autor rovněž mohl zmínit při ústní obhajobě. Ve třetí kapitole autor rozebírá objektivní arbitrabilitu v konkrétních právních oblastech, to jsou opravdu zajímavé otázky, které u nás ještě zčásti nebyly řešeny. K insolvenčnímu řízení: jak by postupoval český soudce v případě, že by řešil otázku

relevance polského insolvenčního práva pro arbitrabilitu sporu v ČR, přesněji řečeno vznesení námitky, že spor není arbitrovatelný (ke s. 42). Šlo zde ale skutečně o arbitrabilitu? Nejednalo se spíše o způsobilost strany nacházející se v úpadku být účastníkem řízení? Obdobou otázku mám ke s. 75, podle mého názoru opět nejde o otázku „arbitrability s insolvenční tematikou“, nýbrž o způsobilost správce konkursní podstaty (SKP) být účastníkem rozhodčího řízení místo dlužníka (úpadce). Sama např. v současné době rozhoduji jako předsedkyně rozhodčího senátu spor, kdy SKP vystupuje na straně žalobce, SKP vstoupil do řízení namísto původního žalobce, na jehož majetek byl prohlášen konkurs. Jedná se však v meritu o spor o úhradu údajně dlužných částek na základě smlouvy o nájmu nebytových prostor, kde arbitrabilita nemůže být zpochybněna; před několika lety jsem rozhodovala spor ze smlouvy o dílo, kdy obdobně v postavení žalobce vystupoval SKP, který již dokonce podával sám žalobu. České insolvenční předpisy (v obou uváděných případech ještě v režimu zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání), na rozdíl od některých zahraničních předpisů, účast v řízení umožňují. Toto ale nejsou - alespoň podle mého názoru - „spory s insolvenční tematikou“. I k tomu by se měl autor vyjádřit. Čtvrtá kapitola je Závěrem, v němž autor postihuje trendy dalšího vývoje arbitrability ve světě, zároveň však poukazuje na to, že by mělo být postupováno opatrně, s respektováním podmínek jednotlivých právních řádů. S tím nelze než plně souhlasit.

Rigorózní práci hodnotím velmi pozitivně, má vynikající úroveň, autor zpracoval vytčené téma originálně, s přihlédnutím k řadě zdrojů, tuzemských a hlavně zahraničních, přitom však dospívá k vlastním stanoviskům, velmi dobře formulovaným. Nebojí se ani kritických poznámek vůči autoritám.

Práci plně doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšném vykonání rigorózní zkoušky byl Mgr. Martinovi Svatošovi přiznán akademický titul JUDr.

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.

V Praze dne 30.9.2011